

Kissan astma

Mitä on astma

- astma on alempien hengitysteiden krooninen tulehdussairaus
- määrittely koske ihmisen astma

Astman patofysiologia

Hengitettävät ärsykkeet tai antigeenit hengitysteissä aiheuttavat:

- hengitysteiden epiteelin hypertrofiaa, metaplastisia muutoksia soluihin, solut voivat irrota tai ulseroitua
- limaa tuottavat solut kasvavat ja tuottavat enemmän paksua limaa
- keuhkoputkea ympäröivä lihaskudos vahvistuu ja ahtauttaa keuhkoputkea

Astman diagnoosi

- astman diagnostiikassa ei toistaiseksi tunneta yhtä spesifiä testiä
- testaamisen tehtävänä on sulkea pois muita akuuttia hengitysvajetta, vinkumista, yskää ja liman kertymistä aiheuttavia tautitiloja

Astman diagnoosi

Astman diagnoosi perustuu:

- kliinisiin löydöksiin
- rtg- kuviin

Kissan astma

- kissan astmassa on kliinisesti samanlainen oireisto
- tunnettu eläinlääketieteellisessä kirjallisuudessa vuodesta 1911
- ensimmäinen raportti Dr Hill.
- kuvaisi kissoja joilla keuhkoputkissa limaa, tulehdus ja vaikeutunut hengitys ja vinkumista

Kissan astma

Erotusdiagnooseja:

- sydänvika
- pneumonia
- keuhkojen kasvaimet
- keuhkojen parasiitit
- hengitetyt vieraat esineet

Astman diagnoosin varmentaa

- vaikeutunut hengitys, johon saadaan nopea vaste antamalla happea, bronkodilatoivaa lääkettä ja steroidia
- joskus oireena vain pitkittynyt yskä, vaikeutunut hengitys
-
- tärkeimmät rtg- löydökset: keuhkoputken seinämän lisääntynyt tiiviys ja paksuus, ilman kertyminen alveoleihin (kuvassa ”ratikkakisoja ja donitseja”)
- sytologisessa tutkimuksessa (BAL) runsaasti eosinofiilejä. Huomaa, että myös terveellä kissalla voi olla eosinofiileja runsaasti.

Akuutin astman hoito

- tarpeen kortikosteroidia suuri annos, pitkä hoitajakso
- prednisoni/ prednisoloni 1-2 mg/ kg PO BID 10 – 14 vrk
- kun hoitoa jatkettu 3-5 vrk, ja oireet helpottaneet, aloitetaan inhaloitavat steroidit ja potilas vierotetaan tableteista

Satunnaisen astman hoito

Yskää ajoittain, ei päivittäin:

- albuterol = salbutamol (β_2 reseptoristim.)
- aerokat – maski
- tarpeen mukaan

Astmalääkitys

Ventoline Evohaler	Bronko- dilataattori	200 annosta	100 mcg/annos
Flixotide Evohaler	Kortikosteroidi	120 annosta	250 mcg/annos

80% astmakissoista hoidetaan nykyisin ilman peroraalista tai injisoitavaa kortisonia

Kortisonin haitat voidaan estää (diabetes, Cushing, kroon. ihotaudin synty)

Aerokat kissan astmamaski

Flixotide (flutikasonipropionaatti)

- vahvuudet 50 , 125, 225 mcg/ annos
 - ei sivuvaikutuksia
-
1. 110 mcg /annos = 1 painallus maskiin 2 x vrk
 2. Odota että kissa hengittää maskin kautta 7-10 s.
 3. Varmistu ettei kissa pidätä hengitystä
 4. Akuutti, vakava: aloita yhtä aikaa prednison 5-10 vrk
 5. Opetta maskin käyttö, harjoituta tarvittaessa ilman säiliötä
 6. Sovi kuka perheessä hoitaa lääkityksen, tämä on yhden työtä
 7. Merkitse säiliöön viimeinen käyttöpv. 120 annosta = 2 kk
 8. Tarvittaessa myös Ventolinea

Ventoline= albuterol= salbutamoli

- 2 painallusta 2 x vrk maskiin
- odota, kissa hengittää maskin läpi 7-10s.
- hengitys helpottuu 5-10 min.
- akuutissa kriisissä joka 30 min 2-4 tunnin ajan
- vaikutus alkaa nopeammin kuin terbutaliinin jälkeen (Bricanyl)

Kissan astmamaski Aerokat

Astman oireet

- oireet: yskä, hengityssänten vinkuminen ja rasituksen sietokyvyn väheneminen
- oireet aiheutuvat tulehtuneiden keuhkoputkien pienentyneestä läpimitasta, liman kertymisestä keuhkoputkiin, keuhkoputkien seinämän turvotuksesta ja supistumisesta